

PEMPAL Zajednica prakse budžeta

“Kapitalno budžetiranje u Irskoj”

**Tom Ferris
Minsk, Belorusija,
14.-16. jun 2011. godine**

Beleška na Provere usklađenosti

U Irskoj, provere Usklađenosti su uvedene 2007. godine od strane Ministarstva finansija kako bi se odiguralo da su sve infrastrukturne investicije implemnetirane prema planu

Pregled: U Irskoj, projekti nisu samo procenjeni već, nakon odobravanja i nakon što počne implementacija, je uspostavljen novi sistem provera kako bi se osiguralo da su projekti implementirani u skladu sa Smernicama Vlade. Novi sistem, objavljen 15. maja 2007. godine, je dizajniran kako bi omogućio rano upozoravanje o problemima koji bi se mogli pojaviti, kao i radi pružanja lekcija na osnovu rezultata iz završenih projekata, a koji mogu biti korisni za slične projekte koji dolaze na primenu.

Kontrole: Ministarstvo finansija je 15. maja 2007. godine izdalo Cirkular koji je konsolidovao njihov sistem za sprovođenje godišnjih provera određenih elemenata projekata kako bi osiguralo usklađenost sa zahtevima postavljenim u velikom broju smernica koje su sada uvedene¹. U suštini, novi sistem ima (a) pravac sa vrha (Ministarstvo finansija); isporuku sa dna (agencije koje isporučuju projekte) sa višestrukim nivoima zahteva kod izveštavanja (Ministarstvo finansija, resorna ministarstva i agencije koje isporučuju projekte). Ministarstvo finansija nadgleda resorna ministarstva i agencije pod njegovim okriljem, kako bi osiguralo da je primenjen novi sistem usaglašenosti. Sistem godišnjih provera određenih elemenata projekta je uspostavljen kako bi se osigurala usklađenost sa zahtevima koji su postavljeni u Smernicama kapitalnih procena, Smernicama Javnog privatnog partnerstva, Nacionalnim i EU procedurama javnih nabavki i zahteva koje se odnose na poreske olakšice postavljenih prema zahtevima glavnog irskog poreskog organa, Komisije za poreze. Od ministarstava je zahtevano da Ministarstvu finansija podnesu nalaze na osnovu sprovedenih provera određenih elemenata projekta, a da će Ministarstvo finansija zauzvrat sprovesti periodične provere takvih izveštaja koji se odnose na provere određenih elemenata projekata.

Opseg provera određenih elemenata projekata: Provere određenih elemenata projekata trebaju da pokriju razumno reprezentativni uzorak projekata svih kapitalnih programa kojima upravljaju ministarstva i njihove agencije. Posebno je preporučeno da uzorak treba da pokrije (a) **Najmanje** 5% vrednosti svih programa svake godine; (b) Projekte u različitim fazama projektne procene i upravljačkog procesa, tj. projekte koji rangiraju od onih koji su u preliminarnoj fazi procene, do završenih projekata, i (c) Projekte koji pokrivaju različite opsege kapitalnih vrednosti koji se

¹ Cirkular: “Procedure za sprovođenje provera određenih elemenata projekta radi usaglašenosti sa zahtevima vrednosti za uloženi novac u skladu sa Opštim uslovima odobrenja višegodišnjih kapitalnih budžeta Ministarstva finansija”, Ministarstvo finansija, Dablin, 15. maj 2007. godine.

koriste kako bi se utvrdila skala traženih procena, tj. < €0.5m; €0.5 - €5m; €5m - €30m; i > €30m. Revizije, ili provere određenih elemenata programa i projekata koje se sprovode u druge svrhe kao što su na primer, ispunjavanje EU zahteva, mogu obuhvatati 5% od zahteva, pod uslovom da ih sprovode lica koja su nezavisna od onih koja upravljaju programima i projektima, kao i da su usaglašena sa širokim principima postavljenim zbog novih sistema.

Priroda i fokus provera određenih elemenata projekta: Provere određenih elemenata projekata sprovode zvaničnici/organi ili osobe koje su nezavisne od onih koji su direktno uključeni u procenu i upravljanje projektima, a koji su predmet provera. Spoljna pomoć, ukoliko je potrebna, može biti nabavljena kako bi se sprovele provere određenih elemenata projekata. Preferenca je ipak da se provere interno sprovode kako bi omogućile izgradnju neophodnih veština u okviru ministarstava i agencija. Oni koji sprovode proveru određenih elemenata projekata trebaju biti dovoljno kompetentni i biti upoznati sa šitokim telom zahteva izveštavanja. Treba postojati sistematično ispitivanje aktivnosti agencije koja finansira projektne aktivnosti i ovlašćenih koji su uključeni u procenu i upravljanje projektom kako bi se osiguralo ispunjavanje i poštovanje određenih zahteva iz smernica, pravila i procedura.

Sadržaj izveštaja o proverama određenih elemenata projekata: Godišnji izveštaj ministarstava koji se odnosi na provere određenih elemenata projekata treba da postavi detaljni opis koraka koji trebaju biti sprovedeni radi njihovog širenja u okviru njihovih organizacija i agencija, a koji se odnose na zahteve koji su predmet provere. Posebno, treba postojati izveštavanje o pokrivenosti provera određenih elemenata projekata koji su sprovedeni, kao i njihovih nalaza; ovo treba detaljno opisivati proverene projekte, fazu u kojoj je projekat tada bio, procenjenih troškova projekta, i procene ukupne vrednosti projekta proverene prema ukupnoj vrednosti programa.

Uloga najvišeg nivoa: Ministarstvo finansija ima veliki broj uloga u procesu provere određenih elemenata projekata. Glasačke sekcije koje sprovode inicijalnu procenu izveštaja o procenama određenih elemenata projekata kako bi se osiguralo da oni ispunjavaju osnovne zahteve kao što su oni koji se odnose na opseg i sadržaj, a nakon toga Centralna jedinica za procenu potrošnje radi pregleda godišnjih izveštaja o proverama određenih elemenata projekata koji su podneti, i radi saopštavanja svojih stavova o zaključcima i nalazima na takve izveštaje, a koji se daju Glasačkim sekcijama. Centralna jedinica za procenu potrošnje, u pregledanju zaključaka i nalazišta koji se odnose na izveštaje o proverama određenih elemenata projekata, mogu sprovoditi sopstvene direktne provere na određenom broju uzoraka predmeta sa ministarskog ili agencijskog nivoa. Oni takođe mogu, na sopstvenu inicijativu, sprovoditi povremene direktne provere određenih elemenata projekata. Od ministarstva ili agencija se očekuje puna saradnja u skladu sa razumnim zahtevima Centralne jedinice za procenu potrošnje, kao i svakog oblika konsultacija radi procene projektnih informacija i relevantnog osoblja odgovornog za projektnu procenu i upravljanje.

Angažovanje sa ministarstvima: Ministarstvo finansija će angažovati svako ministarstvo u vezi sa bilo kojom dopunskom aktivnošću koja može biti potrebna, a u vezi sa aranžmanima u okviru ministarstava ili agencija koja su pod njihovom nadležnošću, radi procene i upravljanja kapitalnim programima i projektima, a pored dobijenih izveštaja Centralne jedinice za procenu potrošnje. Ministarstvima će biti dat razuman period u kojem trebaju odgovoriti na svaki takav zahtev upućen od strane Ministarstva finansija. U pregledanju delegiranog odobrenja za kapitalnu potrošnju po ministarstvima, a u okviru prenosivog višegodišnjeg kapitalnog budžeta, i nivoa budućeg finansiranja u okviru takvog budžeta, Ministarstvo finansija će uzeti u obzir nivo usaglašenosti ministarstava i njihovih agencija sa uslovima odobravanja, uključujući usaglašenost sa izveštavanjem i zahtevima koji se odnose na provere određenih elemenata projekata i sa njima u vezi zaključaka.

Podnošenje izveštaja o proverama određenih elemenata projekata: U skladu sa opštim uslovima odobravanja u okviru višegodišnjih kapitalnih budžeta, od ministarstava se zahteva da Ministarstvu finansija podnesu godišnji izveštaj o proverama određenih elemenata projekata. Očekivano je da će takvi izveštaji biti inkorporirani kao poseban deo u opštijim Godišnjim izveštajima o programima kapitalnih investicija.
